2024/882

19.3.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/882,

18. märts 2024,

millega muudetakse otsust 2010/231/ÜVJP, mis käsitleb Somaalia vastu suunatud piiravaid meetmeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 26. aprillil 2010 vastu otsuse 2010/231/ÜVJP ([1]).

(2) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu („ÜRO Julgeolekunõukogu“) võttis 1. detsembril 2023 vastu resolutsiooni 2713 (2023). Selle resolutsiooniga kehtestatakse üldine ja täielik relvade ja muu kaitseotstarbelise varustuste tarnimise keeld Al-Shabaabile Somaalias. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2713 (2023) kehtestatakse ka kõigile riikidele kohustus võtta selleks, et takistada Al-Shabaabil ja teistel osalejatel, kes püüavad ohustada rahu ja julgeolekut Somaalias ja seda ümbritsevas piirkonnas, omandada relvi ja laskemoona, vajalikud meetmed, et takistada relvade, laskemoona ja kaitseotstarbelise varustuse tarnimist Somaaliasse, keelates sealhulgas rahastada relvade, laskemoona ja kaitseotstarbelise varustuse omandamist ja tarnimist ning selles samuti, et neid meetmeid ei kohaldata Somaalia föderaalvalitsusele (GFRS), Somaalia rahvaarmeele (SNA), riiklikule luure- ja julgeolekuametile (NISA), Somaalia riiklikule politseiteenistusele (SNPF) ega Somaalia kinnipidamiskorpusele tehtavate tarnete suhtes.

(3) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 1. detsembril 2023 vastu ka resolutsiooni 2714 (2023), millega tühistati eelnevalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 733 (1992) kehtestatud relvaembargo Somaalia Liitvabariigi suhtes.

(4) Otsust 2010/231/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(5) Käesoleva otsusega ette nähtud teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2010/231/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõukogu otsus 2010/231/ÜVJP, 26. aprill 2010, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Somaalias“.

2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 1*

1. Keelatakse liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt otse või kaudselt tarnida, müüa või edastada Somaaliasse relvi ja igasuguseid nendega seotud materjale, sealhulgas tulirelvi ja laskemoona, sõjaväeveokeid ja -seadmeid, poolsõjalist varustust ja eespool nimetatud toodetele ettenähtud varuosasid, olenemata sellest, kas need tooted on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

([1]) Nõukogu 26. aprilli 2010. aasta otsus 2010/231/ÜVJP, mis käsitleb Somaalia vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2009/138/ÜVJP (ELT L 105, 27.4.2010, lk 17).

2. Keelatakse liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt pakkuda Somaaliale otseselt või kaudselt sõjaväelise tegevusega seotud tehnilist nõustamist, rahalist või muud abi või väljaõpet, muu hulgas eelkõige tehnilist väljaõpet ja abi, mis on seotud lõikes 1 nimetatud toodete kohaletoimetamise, valmistamise või kasutamisega.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata:

a) relvade või igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi või väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes Somaalia föderaalvalitsusele (GFRS), Somaalia rahvaarmeele (SNA), riiklikule luure- ja julgeolekuametile (NISA), Somaalia riiklikule politseiteenistusele (SNPF) või Somaalia kinnipidamiskorpusele või

b) relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi või väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes Somaalia föderaalliikmesriikidele ja kohalikele omavalitsustele või Somaalias tegutsevatele tegevusloaga eraturvafirmadele; II ja III lisas sätestatud esemete tarnimine ning selline sõjalise tegevusega seotud tehniline nõustamine ning rahalise või muu abi või väljaõppe pakkumine tuleb vastavalt heaks kiita või sellest tuleb teavitada järgmiselt:

   i) II lisas nimetatud relvi ja igasuguseid nendega seotud materjale võib tarnida, müüa või üle anda Somaalia föderaalliikmesriikidele ja kohalikele omavalitsustele või tegevusloaga eraturvafirmadele, kes tegutsevad Somaalias rahvusvaheliste peakorterite ja äripindade ning nende isikkoosseisu julgeoleku tagamiseks, kui ÜRO Julgeolekunõukogu komitee ei ole vastavalt resolutsioonile 2713 (2023) Al-Shabaabi kohta (edaspidi „sanktsioonide komitee“) teinud viie tööpäeva jooksul pärast Somaalia föderaalvalitsuselt teate saamist selles suhtes negatiivset otsust;

   ii) III lisas nimetatud relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimisest, müügist või üleandmisest Somaalia föderaalliikmesriikidele ja kohalikele omavalitsustele või tegevusloaga eraturvafirmadele, kes tegutsevad Somaalias rahvusvaheliste peakorterite ja äripindade ning nende isikkoosseisu julgeoleku tagamiseks, peab föderaalvalitsus teatama sanktsioonide komiteele üksnes teavitamise eesmärgil vähemalt viis tööpäeva ette;

c) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes või sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi või väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes ÜRO töötajate, sealhulgas ÜRO abimissiooni Somaalias (UNSOM) ja ÜRO Tugiameti Somaalias (UNSOS) toetuseks või nende poolt kasutamiseks;

d) selliste relvade või igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes või sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi või väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes Aafrika Liidu üleminekumissiooni Somaalias (ATMIS), selle vägede ja politseiga panustavate riikide ja selle strateegiliste partnerite toetuseks või nende poolt kasutamiseks, kes tegutsevad üksnes viimase Aafrika Liidu (AL) operatsioonide strateegilise kontseptsiooni alusel ning koostöös ja kooskõlas ATMISega;

e) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes või sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi või väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes Euroopa Liidu väljaõppe- ja toetustegevuse, Türgi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Ameerika Ühendriikide toetuseks või nende poolt kasutamiseks, samuti mis tahes muu riigi jõudude toetuseks või nende poolt kasutamiseks, kes on Somaalia föderaalvalitsusega sõlminud vägede staatuse lepingu või vastastikuse mõistmise memorandumi, tingimusel, et nad teavitavad sanktsioonide komiteed üksnes teavitamise eesmärgil selliste lepingute olemasolust;

f) sellise kaitseriietuse, sealhulgas kuulivestide ja kiivrite tarnimise, müügi või üleandmise suhtes, mida eksporditakse ajutiselt Somaaliasse üksnes ÜRO töötajate, eraturvafirmade, meediaesindajate ning humanitaar- või arenguabi-töötajate ning nendega seotud personali isiklikuks kasutamiseks;

g) sellise mittesurmava kaitseotstarbelise varustuse tarnimise, müügi või üleandmise suhtes liikmesriikide, rahvusvaheliste, piirkondlike või allpiirkondlike organisatsioonide poolt, mis on ette nähtud üksnes humanitaar- või kaitseotstarbeliseks kasutamiseks;

h) kaitseotstarbel relvi või sõjavarustust vedavate laevade suhtes, mis peatuvad Somaalia sadamates ajutiselt, tingimusel et nimetatud esemed jäävad kogu ajaks nende laevade pardale.

4. Keelatud on relvade või sõjalise varustuse, mida müüakse või tarnitakse kooskõlas artikli 1 lõike 3 punktiga a, b, c, d või e, tarnimine, edasimüük, üleandmine või kasutamiseks kättesaadavaks tegemine isikutele või üksustele, kes ei ole nende ettenähtud saajate, kellele need esemed algselt müüdi või tarniti, teenistuses, või nende tarnimine, edasimüük, üleandmine või kasutamiseks kättesaadavaks tegemine müüvale või tarnivale liikmesriigile või rahvusvahelisele, piirkondlikule või allpiirkondlikule organisatsioonile.“

3) Artikli 1c lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmistega:

„3. Liikmesriigid teatavad sanktsioonide komiteele ning teavitamise eesmärgil Somaalia föderaalvalitsusele lõikes 2 osutatud esemete müügist, tarnimisest või üleandmisest 15 tööpäeva jooksul pärast müüki, tarnimist või üleandmist. Teated sisaldavad kogu asjakohast teavet, sealhulgas esemete kasutamise eesmärgi, lõppkasutaja, tehnilise kirjelduse, tarnitavate esemete koguse ja kavandatava ladustamiskoha kohta. Liikmesriigid peavad tagama, et Somaalia föderaalvalitsusele ja föderaalliikmesriikidele antakse piisavat rahalist ja tehnilist abi, et võtta asjakohased kaitsemeetmed selliste materjalide ladustamiseks ja tarnimiseks.

4. Liikmesriigid aitavad kaasa sellele, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad füüsilised ja juriidilised isikud jälgiksid tähelepanelikult isetehtud lõhkeseadmete valmistamisel kasutada võidavate lõhkeainete lähteainete ja materjalide, välja arvatud käesoleva otsuse IV ja V lisas loetletud esemete, otsest või kaudset tarnimist, müüki või üleandmist Somaaliale. Liikmesriigid peavad arvestust tehingute üle, millest nad on teadlikud, ja jagavad vastavalt resolutsioonile 2713 (2023) Somaalia föderaalvalitsusega, sanktsioonide komiteega ja Somaalia eksperdirühmaga teavet Somaalia füüsiliste või juriidiliste isikute poolt selliste esemete kahtlase ostmise või nende kohta tehtud kahtlaste päringute kohta.“

4) Otsuse 2010/231/ÜVJP II, III, IV ja V lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. märts 2024

Nõukogu nimel
eesistuja
J. BORRELL FONTELLES

LISA

1) Otsuse 2010/231/ÜVJP II lisa asendatakse järgmisega:

„*II LISA*

Artikli 1 lõike 3 punkti b alapunktis i osutatud esemete loetelu

1. Pind-õhk-tüüpi juhitavad raketid, sealhulgas kaasaskantavad õhukaitsesüsteemid (MANPADS).

2. Üle 12,7 mm kaliibriga relvad, spetsiaalselt nende jaoks ette nähtud komponendid ja nendega seotud laskemoon. (See ei hõlma õlaltlastavate tankitõrjerakettide laskesüsteeme, nagu RPGd (reaktiivgranaadiheitjad) või LAWid (kerged tankitõrjerelvad), tagasilöögita kahureid, püssigranaate ega granaadiheitjaid.)

3. Üle 82 mm kaliibriga miinipildujad ja nendega seotud laskemoon.

4. Juhitavad tankitõrjerelvad, sealhulgas juhitavad tankitõrjeraketid ning spetsiaalselt nende jaoks ette nähtud laskemoon ja komponendid.

5. Laengud ja seadmed, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks; miinid ja seonduvad materjalid ning sütikud.

6. Öönägemissüsteemiga relvasihikud, sealhulgas termo- ja infrapunasihikud, ning tarvikud.

7. Püsitiibõhusõidukid, muudetava tiivakujuga, kaldrootoriga või kaldtiivaga õhusõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

8. „Laevad“ ja amfiibsõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks. (Mõiste „laev“ hõlmab kõiki laevu, õhkpadjal liikuvaid sõidukeid, väikese veeliinitasandi pindalaga sõidukeid, tiibureid ning laeva kere või selle osa.)

9. Mehitamata lahinguotstarbelised õhusõidukid (mis on loetletud ÜRO tavarelvastuse registri IV kategoorias)“.

2) Otsuse 2010/231/ÜVJP III lisa asendatakse järgmisega:

„*III LISA*

Artikli 1 lõike 3 punkti b alapunktis ii osutatud esemete loetelu

1. Kuni 12,7 mm kaliibriga igat liiki relvad ja nendega seotud laskemoon.

2. 7. tüübi reaktiivgranaadiheitjad (RPG-7), LAWid (kerged tankitõrjerelvad), tagasilöögita kahurid ja nendega seotud laskemoon.

3. Relvade sihikud.

4. Tiivikõhusõidukid või helikopterid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

5. Järgmised soomusvestid või kaitseriietus: a. soomusplaadiga soomusvestid, mis kaitsevad ballistilise lennutrajektooriga füüsiliste kehade eest, vähemalt III kaitseaste (NIJ 0101.06 juuli 2008) või võrreldava tasemega riiklik standard.

6. Maismaasõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

7. Sidevarustus, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks“.

3) Otsuse 2010/231/ÜVJP IV lisa asendatakse järgmisega:

„*IV LISA*

Artikli 1c lõikes 1 osutatud esemete loetelu

1. Tetrüül (trinitrofenüülmetüülnitramiin).

2. Nitrotselluloos (mis sisaldab üle 12,5 massiprotsendi lämmastikku).

3. Spetsiaalselt sõjaliseks kasutuseks loodud varustus, mis on spetsiaalselt loodud isetehtud lõhkekehade aktiveerimiseks, nendele ühekordse energialaengu andmiseks, nende tulistamiseks või lõhkamiseks.

4. „Tehnoloogia“, mis on „vajalik“ punktides 1 ja 3 loetletud esemete „tootmiseks“ või „kasutamiseks“. (Mõisted „tehnoloogia“, „vajalik“, „tootmine“ ja „kasutamine“ on määratletud sõjaliste kaupade ühises Euroopa Liidu nimekirjas. (*))

_____

(*) ELT C 98, 15.3.2018, lk 1.“.

4) Otsuse 2010/231/ÜVJP V lisa asendatakse järgmisega:

„*V LISA*

Artikli 1c lõikes 2 osutatud esemete loetelu

1. IV lisa punktis 3 nimetamata vahendid ja seadmed, mis on spetsiaalselt loodud plahvatuste tekitamiseks elektrilisel või mitte-elektrilisel viisil (näiteks süütekomplektid, detonaatorid, süütajad ja süütenöör).

2. „Tehnoloogia“, mis on „vajalik“ punktides 1 ja 3 loetletud esemete „tootmiseks“ või „kasutamiseks“. (Mõisted „tehnoloogia“, „vajalik“, „tootmine“ ja „kasutamine“ on määratletud sõjaliste kaupade ühises Euroopa Liidu nimekirjas.)

3. Järgmised lõhkeained ja lähteained ning segud, mis sisaldavad ühte või mitut nimetatud ainet:
   a) nitroglütseriin, mis on segunenud või segatud sõjaliste kaupade ühise Euroopa Liidu nimekirja punktis ML8.a. nimetatud „kõrge siseenergiaga materjalidega“ või punktis ML8.c. nimetatud pulbriliste metallidega (välja arvatud juhul, kui see on pakendatud/valmistatud meditsiiniliste üksikannustena);
   b) lämmastikhape;
   c) väävelhape.“